

Kommunal- og forvaltningskomiteen
Stortinget

Deres referanse
Vår referanse 20/00010-376
Vår dato 13.01.2021

Fellesorganisasjonen (FO)
Mariboegate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

Innspill til representantforslag om nye områdesatsinger mot utenforskap blant barn og unge

fo.no

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for 31000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

Senterpartiet skriver i sitt forslag at områdesatsningen som startet opp i 2006, har siden den ble forlenget i 2016, vært nedprioritert. I tillegg til at det har vært bevilget for lite penger, mener de også at satsningen har vært for lite målrettet og treffsikker. Senterpartiet fremmer derfor et representantforslag om nye områdesatsninger mot utenforskap blant barn og unge.

Senterpartiet er særlig bekymret for det store frafallet fra skolen og konsekvensene det har både for den enkelte og for samfunnet. Med bakgrunn i denne bekymringen fremmer de sju forslag til tiltak. FO er glad for at Senterpartiet engasjerer seg i dette og ønsker en økt satsning mot utenforskap, i så måte støtter FO Senterpartiets forslag. Samtidig mener vi at flere av forslagene er for overordna, lite konkrete og -forpliktende. FO etterlyser en mer konkret beskrivelse av hva en områdesatsning skal inneholde og mer konkrete tiltak for å motvirke utenforskap. Vi savner en bredere områdesatsning som har et mer forebyggende preg og som også er mer langsiktig. Vi er bekymret for at alt for mange tiltak etableres som prosjekt - ofte på bakgrunn av konkrete hendelser. Slike tiltak risikerer å bli avsluttet når statlige midlene opphører eller når bekymringen «har roet seg».

Vi vil videre kommentere på de ulike forslagene.

1. Stortinget ber regjeringen gjennomføre en målretting av områdesatsningene mot utenforskap blant barn og unge ved å skaffe praktiske arbeidsoppgaver fra første dag, eller så snart som mulig, for elevene som dropper ut av skolen.

I forslaget er Senterpartiet opptatt av at skolen må tilby praktiske oppgaver for elever som dropper ut av skolen. Det er vel og bra, men på det tidspunktet elever dropper ut av skolen har problemene allerede blitt for store og tiltakene som iverksettes kommer derfor ofte for sent. De fleste elever som faller ut av skolen har strevd i hele skoleløpet - kanskje allerede i barnehagen og har ikke blitt fanget opp. FO mener derfor en

målrettet områdesatsning må starte og inkludere barn mye tidligere. Det jobber i dag om lag 3000 barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere i skolen som miljøterapeuter. En av deres viktig oppgaver er å jobbe for å styrke det psykososiale skolemiljøet og fange opp barn som av ulike grunner strever og iverksette tiltak. Lovfesting av miljøterapeuter i skole og styrking av skolehelsetjenesten er en konkret måte å styrke arbeidet mot utenforskap på. Det vil bidra til å redusere frafall og behov for mer omfattende tiltak senere i et barns liv. Dette er i dag ikke lovpålagte oppgaver og når skoler må redusere kostander, er det slike oppgaver de kutter først.

På kort sikt handler det om å bevilge penger til å ansette barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere på skoler i områder som har ekstra utfordringer.

2. Stortinget ber regjeringen utvide områdesatsingene til å gjelde flere områder i landet hvor det er behov for innsats mot utenforskap blant unge.

Støttes.

3. Stortinget ber regjeringen innrette områdesatsingene mot utenforskap blant barn og unge slik at de også kan brukes til å styrke oppsøkende tjenester og forebyggende politi som jobber tett på de stedene som inngår i områdesatsingene.

FO er enige i at oppsøkende tjenester må styrkes. Politiet må ha en forebyggende enhet som har tillit hos ungdom og som jobber tett opp mot oppsøkende tjeneste. Men politi og oppsøkende tjenester er ikke nok, og vi vil også advare mot en tro på at mer politi, sanksjoner og økt kontroll vil bidra til å redusere utenforskap. I verste fall kan det bidra til det motsatte. Oppsøkende tjeneste er heller ingen lovpålagt oppgave og står derfor også i fare å bli inndratt når kommuner må spare penger.

Tiltak som iverksettes overfor barn i risiko må være kunnskapsbasert og bygge på det vi vet. For eksempel vet vi at risikoen for å falle utenfor er større for barn med ulike levekårsutfordringer. Det kan være fattigdom og trangboddhet, barn i krevende omsorgssituasjoner, barn av innvandrere, problematikk knyttet til rus/psykiatri ol. Det innebærer blant annet at det også må etableres steder hvor barn kan være som fritidsklubber, ungdomshus ol. Barn og unge i sårbare situasjoner må tilbys trygge alternativer oppholdssteder med tilgjengelige og kompetente voksne som kan hjelpe ved behov og sikre at de får adekvat hjelp. Det bør også derfor være en områdesatsning.

4. Stortinget ber regjeringen sikre at de praktiske jobbene som skaffes til unge, er fleksible og varierte innen flere sektorer og legges opp slik at unge som får økt motivasjon, raskt kan komme tilbake til skolen.

Vi er enige i at det må satses mer på å etablere arbeidsplasser for ungdom som er fleksible og varierte. Målet for forslaget er å få ungdommen tilbake til skolen noe som forutsetter et tett samarbeid med skolen, NAV og arbeidsplassen. Det må ansettes folk i skolen som har mulighet til å følge dette opp. I tillegg til at det i dag er sosialarbeidere/miljøterapeuter i grunnskolen så er mange barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere ansatt ved flere videregående skoler som har dette som oppgave. Både å skaffe arbeidsplasser, tilrettelegge og ikke minst motivere ungdommen. En viktig satsning er å stimulere til at det ansettes sosialarbeidere i videregående som har tid og kompetanse til å følge opp disse ungdommene.

5. Stortinget ber regjeringen senke aldersgrensa for ordningen med tiltakspenger og muligheter for å få plass på tiltak, til 16 år, slik aldersgrensa var inntil januar 2016.

Støttes

6. Stortinget ber regjeringen utarbeide en ordning som sikrer at elever som faller ut av skolen, men kommer seg inn i praktiske jobber og stabile arbeidsforhold, kan få praksisbrev etter tre år.

Støttes

7. Stortinget ber regjeringen sørge for at lovvedtaket fra juni 2016 om at alle fylker skulle opprette ordningen med praksisbrev og bygge opp et reelt tilbud (jf. Prop. 72 L (2015–2016), Innst. 336 L (2015–2016)), blir gjennomført.

Støttes

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Inger Karseth
Rådgiver